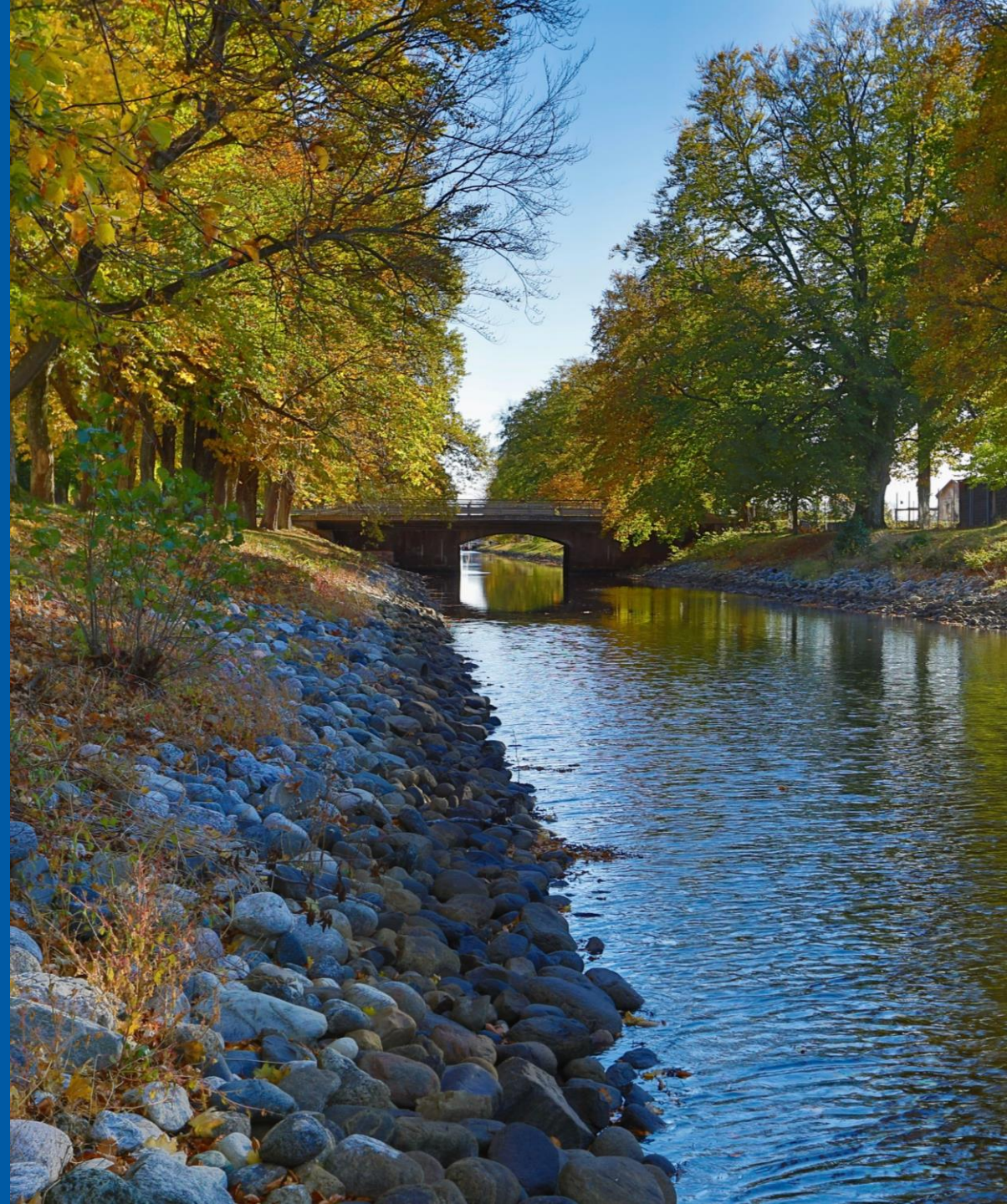

Strategiske tilpasninger til et soliditetsregelverk i endring

Finansiell fagdag Norges Bank
17. november 2022

Agenda

- 1 **Kort om SpareBank 1 Sørøst-Norge**
- 2 Oppsummering – veien mot AIRB
- 3 Kapital som verdidriver
- 4 Ny standardmetode for kredittrisiko vs. IRB

SpareBank 1 Sørøst-Norge

Norges 7. største sparebank

Forvaltningskapital^[1] 121 milliarder kroner

Andel utlån personkunder 78 %

Andel utlån bedriftskunder 22 %

Herav næringseiendom 62 %

Ansatte morbank 435

Ansatte konsern 628

Høy soliditet

Ren kjernekapitaldekning^[1] 19,7 %

Uvektet egenkapitalandel^[1] 8,5 %

Moodys Credit Rating A1-Stable outlook

Forretningsadresse

Sandefjord

Styreleder

Finn Haugan

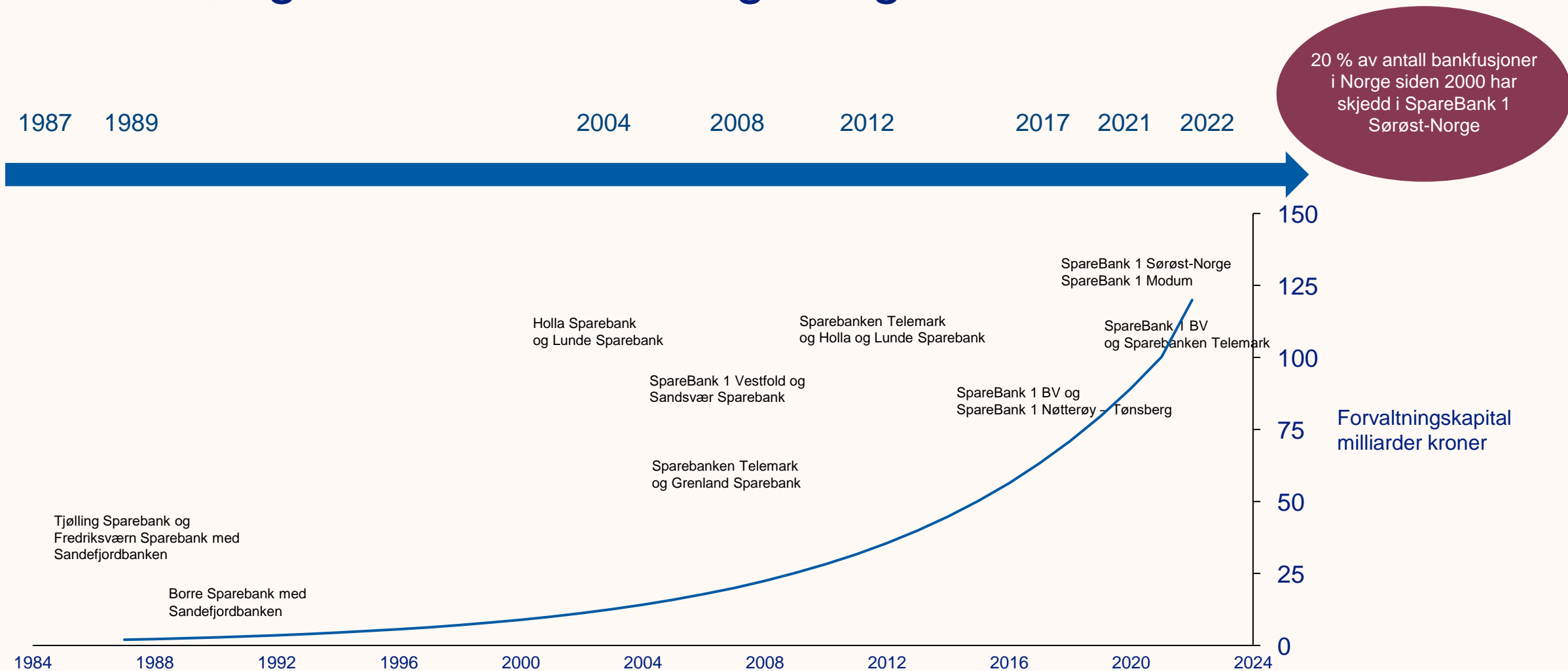
Konsernsjef

Per Halvorsen

[1] Per 30.09.22

Strukturell vekst har vært viktig for å skape banken historisk, og er fremdeles viktig i dag

Gjennomsnittlig årlig balansevekst har vært på om lag 12 % (CAGR)

Soliditets- og lønnsomhetsmål som reflekterer krav og forventninger

Finansielle mål

17,5
%

Ren kjernekapitaldekning
Forholdsmessig konsolidert

11 %

Avkastning på egenkapital

50 %

Utbytte på egenkapitalbevis
Likedeling

Viktige verdidrivere

Topplinjevekst
- Herav øke andre inntekter

Sterk kostnadskontroll (JAWS)

Kapitaleffektivitet

AIRB-ambisjon

Agenda

- 1 Kort om SpareBank 1 Sørøst-Norge
- 2 **Oppsummering – veien mot AIRB**
- 3 Kapital som verdidriver
- 4 Ny standardmetode for kredittrisiko vs. IRB

Perspektivet for en sparebank som oss

SITUASJON

- *Marked med **sterk konkurranse***
- *Regulatoriske endringer i horisonten*

SPØRSMÅL

Hvordan innretter vi oss praktisk for å levere lønnsom vekst?

Et viktig steg er at banken ønsker å søke om A-IRB

Motivasjon

- Ny standardmetode legger kun vekt på sikkerhetsverdier og ikke betjeningsevne. God risikostyring krever innsikt i betjeningsevne. IRB modeller underbygger dette.
- IRB modeller i SB1 alliansen er dynamiske og gjør at banken får bedre tilpasning til kapitalkrav, enn ny standardmetode for kredittrisiko.
- Vi har en PM portefølje med svært høy andel lav risiko. For å bevare konkurransekraften er bruk av IRB en svært viktig suksessfaktor.
- Notering på børs krever at vi imøtekommer avkastningsmål.
- Tilgang til IRB modeller kan være en driver i strukturelle endringer.

Status

- Regionbankene i SpareBank 1 har i dag interne modeller godkjent av Finanstilsynet til bruk for regulatorisk kapitalberegning.
- SpareBank 1 BV har tidligere søkt om A-IRB.
- Konsernet benytter i dag modellene i både innvilgelse og oppfølging.

Fremdrift

- Iverksatt GAP prosjekt med bistand fra ekstern rådgiver.
- Utgangspunkt for analysen er angitte kriterier i CRR 144.
- Pågående integrasjonsprosess kreditt for tre banker kombinert med tilstrekkelig kvalitet opp mot anvendelseskravet.
- Estimert søknadstidspunkt 1. halvår 2024.

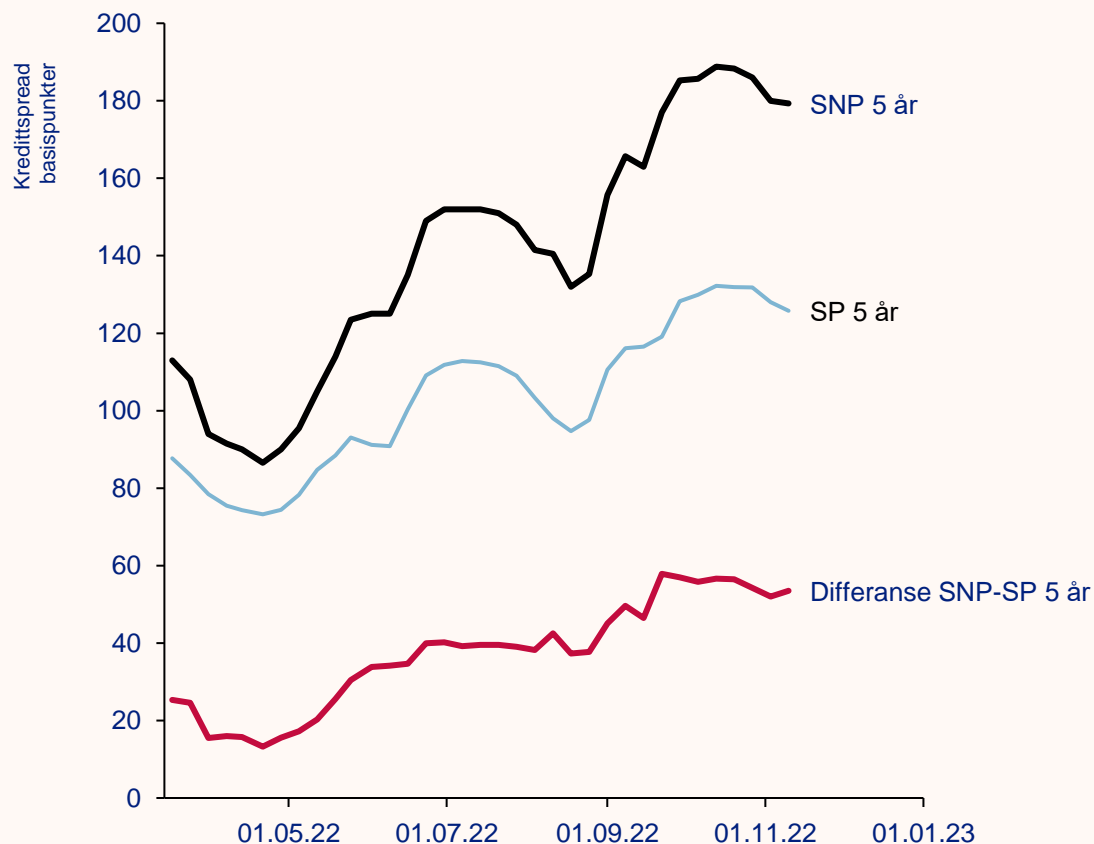
Agenda

- 1 Kort om SpareBank 1 Sørøst-Norge
- 2 Oppsummering – veien mot AIRB
- 3 **Kapital som verdidriver**
- 4 Ny standardmetode for kredittrisiko vs. IRB

Modigliani-Miller teoremet fungerer ikke i praksis

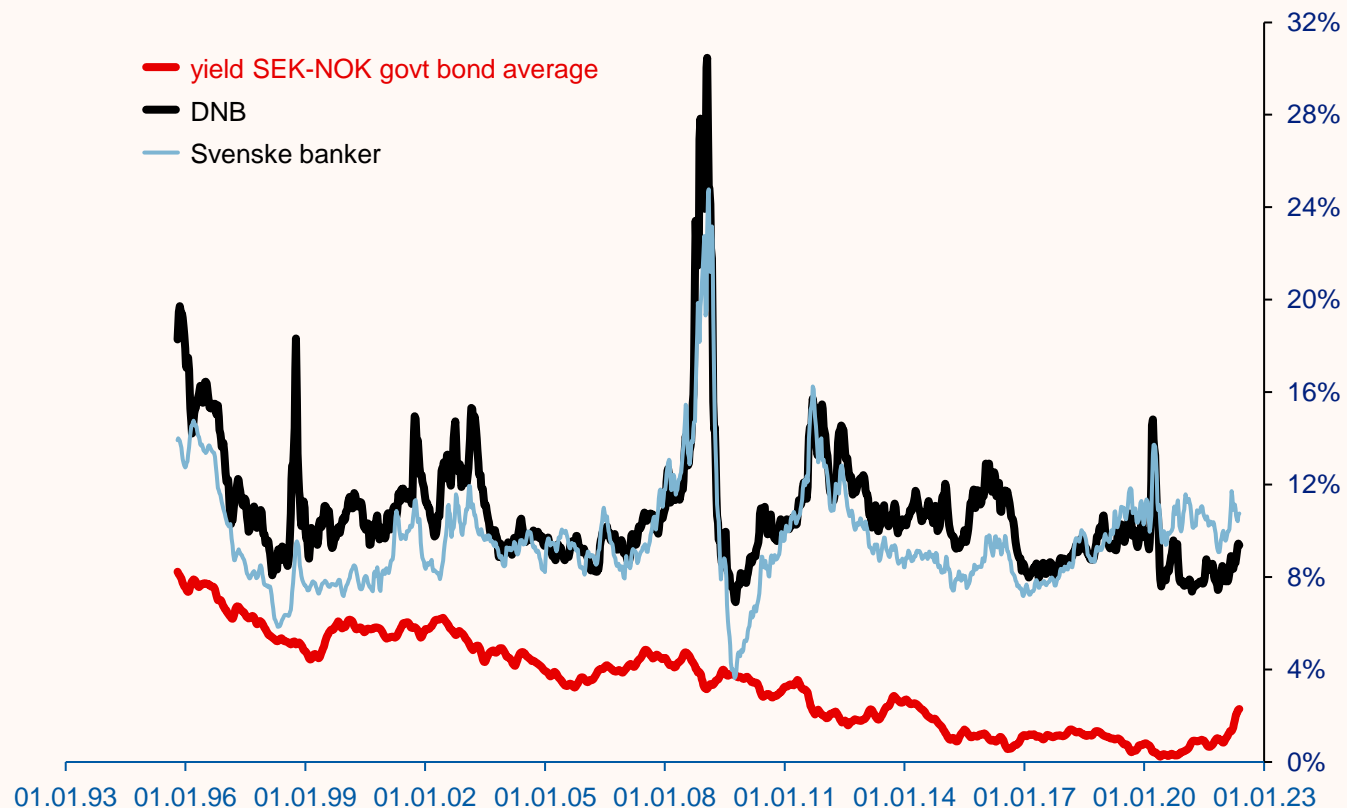
Økt differanse mellom etterstilt gjeld og annen gjeld

SNP: senior non-preferred debt: etterstilt gjeld
SP: senior preferred bonds

Kilde: SpareBank 1 Markets.

Implisitt avkastningskrav til egenkapital ganske stabil i en periode med økt soliditet i bankene

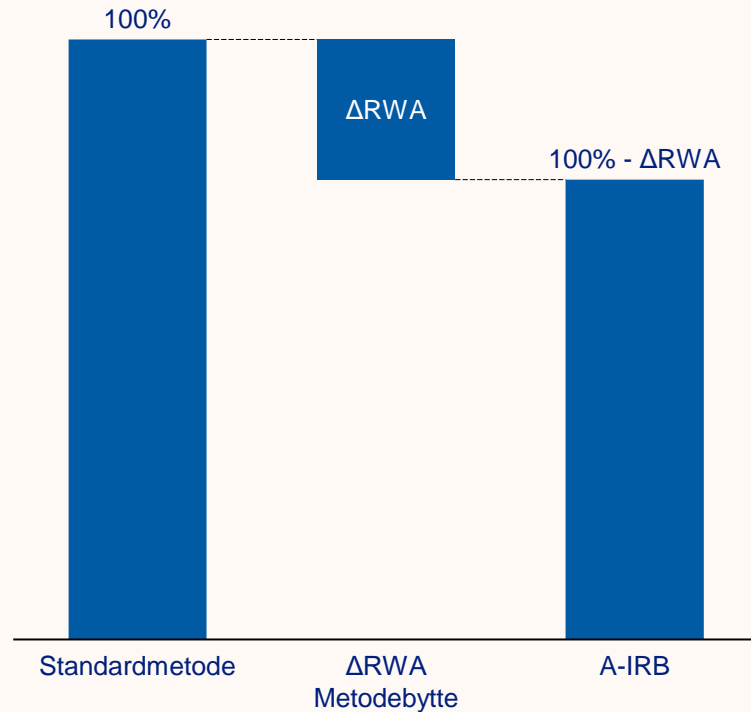

Implisitt avkastningskrav på egenkapital: $k = \text{avkastningsmål} / [\text{Pris/Bok}]$.
Consensus estimate. Moving Average

Kilde: SpareBank 1 Markets.

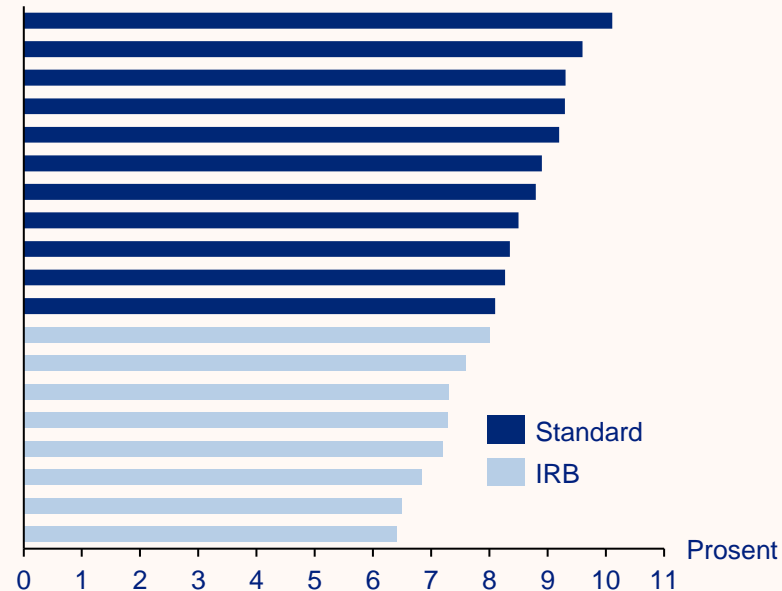
Lavere risikovektet balanse gir lavere kapitalkostnad

Lavere RWA 2022e ved innføring av A-IRB

RWA: Risikovektet balanse
Kilde: SpareBank 1 Sørøst-Norge

IRB banker har følgelig lavere LR

Kilde: SpareBank 1 Gruppen. Regnskap pr 30.09.22

Risikovektet balanse inngår i beregningen av SNP

$$SNP = \theta \cdot RWA^* - AK$$

Standardbanker har høyere risikovektet balanse
Pilar 2 inngår også i beregningene.

Høyere risikovektet balanse fører, alt annet like,
til høyere utstedelse av usikret gjeld.

θ Minstekrav til etterstillelse %

RWA^* Justert risikovektet balanse

AK: Justert ansvarlig kapital

SNP: Etterstilt gjeld

Agenda

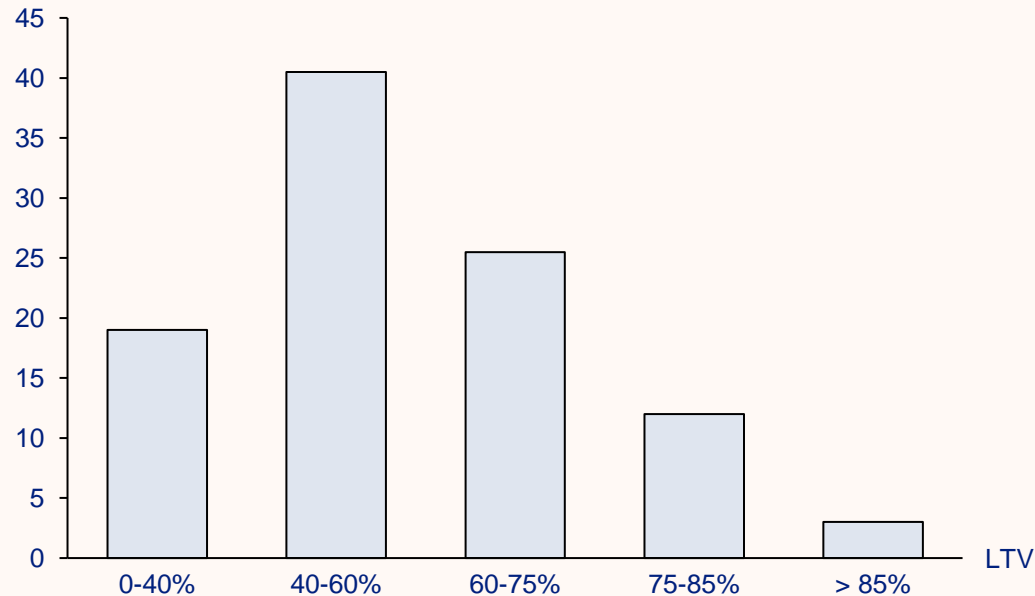
- 1 Kort om SpareBank 1 Sørøst-Norge
- 2 Oppsummering – veien mot AIRB
- 3 Kapital som verdidriver
- 4 **Ny standardmetode for kredittrisiko vs. IRB**

Ny standardmetode vil nærme seg «IRB-krav» for boliglån

Belåningsgrad for boliglån basert på bevilget beløp for utvalgt bank

Utlånsandel (%)

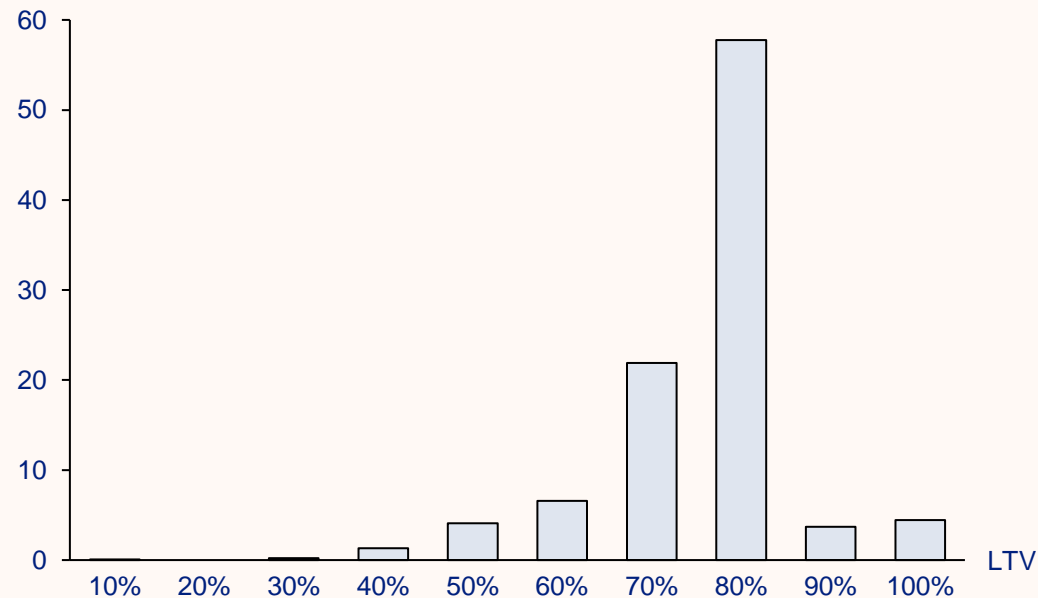
Risikovekt standard	Risikovekt ny standard	Risikovektgulv IRB
35,3 %	26,3 %	20 %

Risikovektene er estimert med top-down tilnærming, basert på utlånsfordelingen i figuren til venstre.

IRB-banker har fortsatt konkurransefordel i bedriftsmarkedet

Eksempelportefølje for næringseiendom

Utlånsandel (%)

Risikovekt standard	Risikovekt ny standard	Risikovekt IRB
100 %	70,7 % ¹	45~55 % ²

^[1]Risikovekten er estimert med top-down tilnærming, basert på utlånsfordelingen i figuren til venstre. Risikovekt i ny standardmetode gjelder for eiendomsdrift (utleie) som ikke er strukturert som SPV.

^[2]Kilde: EY, 2022

Det kan bli utfordrende for standardbanker å holde på kundene i oppgangstider

Begrensninger på mulighet til å hensynta verdivekst i sikkerhetsobjekt

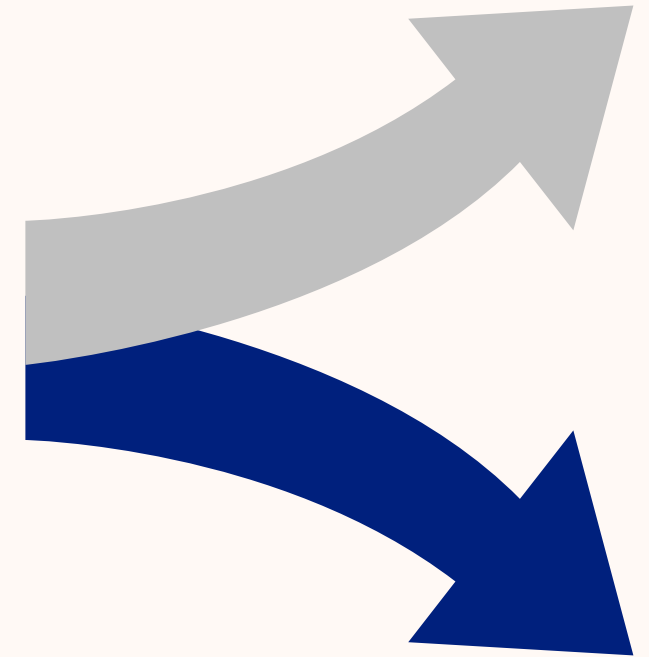
- Under ny standardmetode er oppjustering av eiendomsverdi begrenset til gjennomsnittverdi siste seks år for bolig, og siste tre år for næringseiendom.
- IRB banker har løpende oppdatering av markedsverdier.
- Det utfordrer prisingen av eksisterende lån for standardmetodebankene i konkurranse med IRB-bankene som følge av «etterslep» av verdiøkning.
- I et oppadgående marked kan konkurranseulempen bli betydelig både for boliglån og næringseiendom.

Det er ikke åpenbart at ny standardmetode vil gi mer stabilitet i beregningsgrunnlaget enn IRB

Volatilitet i beregningsgrunnlaget i et nedgangsscenario

- De ulike gulvene for IRB-banker kan virke stabiliserende på beregningsgrunnlaget for boliglån.
- Dynamiske reduksjonsfaktorer skal redusere volatiliteten i beregningsgrunnlaget på næringseiendom for SB1-alliansebanker.
- Selv om verdjusteringer oppover skal begrenses for standardbanker, skal bankene gjøre verdivurderinger og justere ned ved fall. Økt sensitivitet for panteverdier i ny standardmetode introduserer derfor økt volatilitet i beregningsgrunnlaget.

Derfor...

Motivasjon

- Ny standardmetode legger kun vekt på sikkerhetsverdier og ikke betjeningsevne. God risikostyring krever innsikt i betjeningsevne. IRB modeller underbygger dette.
- IRB modeller i SB1 alliansen er dynamiske og gjør at banken får bedre tilpasning til kapitalkrav, enn ny standardmetode for kredittrisiko.
- Vi har en PM portefølje med svært høy andel lav risiko. For å bevare konkurransekraften er bruk av IRB en svært viktig suksessfaktor.
- Notering på børs krever at vi imøtekommer avkastningsmål.
- Tilgang til IRB modeller kan være en driver i strukturelle endringer.

Status

- Regionbankene i SpareBank 1 har i dag interne modeller godkjent av Finanstilsynet til bruk for regulatorisk kapitalberegning.
- SpareBank 1 BV har tidligere søkt om A-IRB.
- Konsernet benytter i dag modellene i både innvilgelse og oppfølging.

Fremdrift

- Iverksatt GAP prosjekt med bistand fra ekstern rådgiver.
- Utgangspunkt for analysen er angitte kriterier i CRR 144.
- Pågående integrasjonsprosess kreditt for tre banker kombinert med tilstrekkelig kvalitet opp mot anvendelseskravet.
- Estimert søknadstidspunkt 1. halvår 2024.

